

04 -07- 2023

26.6.2023

Dnro / Tehtäväluokitus / Vuosi

139	/	00.01.08	/	2023
-----	---	----------	---	------

Hartolan kunta
Kunnanhallitus / kirjaamo
PL 16
19691 Hartola**Vastine Hartolan kunnanhallituksen kannanottoon kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista**

Hartolan kunnanhallitus antoi kokouksessaan 15.5.2023 § 83 kannanoton koskien sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuutta kunnassa. Kunnanhallitus toteaa, että kuluvan talven ja kevään aikana on kuntaan tullut palautteita Hartolan sosiaali- ja terveyspalveluiden tilanteesta. Hartolan kunta tuo esille huolensa sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluiden keskittämisestä Lahteen, johon Hartolasta ei kannanoton mukaan ole kattavaa julkisen liikenteen kulkuyhteysverkkoa, mikä mahdollistaisi asiointin järkevästi muutoin kuin omalla autolla. Hartolan kunta vaatii, että Päijät-Hämeen hyvinvointialue ottaa palvelutarjonnassaan paremmin huomioon hyvinvointialueen alueelliset erot ja erityispiirteet. Tavoitteena on oltava palveluiden saatavuuden yhdenvertaiset mahdollisuudet.

Kunta tuo kannanotossaan esille erityisesti tyytymättömyytensä rintasyövän seulontatutkimusten suorituspaikan muuttumisesta Hartolasta Lahteen. Pidentyneen asiointimatkan lisäksi kunta epäilee tämän heikentävän tutkimusten kattavuutta.

Myös terveyspalveluiden asiakasohjaus koetaan kunnassa puutteelliseksi. Kannanoton mukaan kuntaan on tullut tietoja tapauksista, joissa asiakas olisi ohjattu virheellisesti asiomaan väärässä paikassa.

Kannanotossaan kunta toteaa, että hyvinvointialueen www-sivuilla on kattavasti tietoa tarjolla, mutta se on vaikeasti löydettävissä. Kunta ehdottaakin, hyvinvointialueen sivuille kuntakohtaista näkymää, josta löytyisi kaikki olennainen kunnan sosiaali- ja terveyspalveluihin liittyvä tärkeä tieto.

Hartolan kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palveluiden järjestämisvastuu siirtyi Päijät-Hämeen hyvinvointialueelle 1.1.2023. Samaan aikaan Hartolan avosairaanhoidon, suun terveydenhuollon, perustason mielenterveys- ja päihdepalveluiden, neuvolan sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon lääkäripalveluiden, ehkäisyneuvolan sekä terveyssosealalityön palveluntuottajaksi vaihtui Harjun terveys Oy.

Hyvinvointialue pyrkii järjestämään palvelut alueensa asukkaille tasapuolisesti ja yhdenvertaisesti. Kuitenkin esim. kunnan väkiluku, sijainti palveluverkon muihin toimipisteisiin nähden ja alueen muu palvelutarjonta vaikuttavat siihen mitä palveluita kunnassa on saatavilla lähipalveluna. Harvemmin tarvittavia erityispalveluita tuotetaan alueellisesti vuonna 2019 tehtyjen päätöksen perusteella. Palvelutarjonnan järjestämisessä huomioidaan myös alueen palvelutarpeeseen vaikuttavat seikat kuten sairastavuus ja väestön ikäjakauma.

Hartolassa toimii perustason sote-keskus, josta lääkärin ja sairaanhoitajan sekä suun terveydenhuollon vastaanottopalveluita on saatavilla kaikkina arkipäivinä. Osa harvemmin tarvittavista palveluista on keskitetty laajempaa aluetta palveleviin laajan palvelun sote-keskuksiin. Vuoden 2023 alusta lähtien hartolalaiset ovat voineet käyttää digiklinikan palveluita verkossa. Palveluita toteutetaan myös etävastaanottopalveluina tarvittaessa.

26.6.2023

Harjun Terveys Oy on vastannut 1.1.2023 lähtien myös seulontamammografioista Hartolan kunnan asukkaille. Harjun terveydellä on niiden tuottamisesta voimassa oleva sopimus Terveystalo Oy:n kanssa koko toimialueellaan. Vuoden 2023 alusta lähtien ko. sopimus on sisältänyt tutkimukset myös hartolalaisille. Tutkimukset toteutetaan sopimuksen mukaisesti Terveystalon Lahden kuvantamisyksikössä. Sopimus ei mahdollista järjestää kuvauksia mammografierekassa tai Terveystalon muissa toimipisteissä. Terveystalon rekkakuvauska-pasiteettia ei tällä hetkellä olisi edes saatavilla.

Vaikka hartolalaisten asiointimatka mammografiaseulonnoissa käydessä muutoksessa pidentyi, sisältyy järjestelyyn myös useita parannuksia: Ajat ovat joustavasti varattavissa Terveystalon kuvantamisyksikön laajojen aukioloaikojen puitteissa sen sijaan, että kuvausrekka olisi kerran vuodessa Hartolassa. Monille käynti on myös hyvin yhdistettävissä työ- tai asiointimatkoihin Lahdessa, jossa on oleellisesti laajemmin aikoja varattavissa. Kiinteässä kuvausyksikössä kuvantamisen laatu on keskimäärin parempi kuin liikkuvassa yksikössä, ja seulonnan tulos siten luotettavampi. Seulontaan kutsutaan vuosittain 50, 52, 54, 56, 58, 60, 62, 64 ja 66 vuotta täyttävät naiset. Seulonta osuu siis 17 vuoden aikana yhden naisen kohdalle yhteensä enintään yhdeksän kertaa. Aiemman kokemuksen perusteella Hartolassa toteutetun kaltainen järjestelyn muutos ei heikennä seulonta-aktiivisuutta, vaan esim. litissä kuvausaktiivisuus jopa parani.

Kannanotossaan Hartolan kunta toteaa myös terveystalouden asiakasohjauksessa esiintyvän puutteita ja viittaa siihen, että kunnan käsityksen mukaan potilaita olisi ohjattu asioimaan väärässä paikassa. Kannanotossa ei kuitenkaan ole tarkennettu asiaa, joten sen selvittäminen ja mahdollisten havaittujen puutteiden korjaaminen ei valitettavasti ole mahdollista. Tällaisia tapauksia ei ole saatettu palvelun järjestäjän / tilaajan (hyvinvointialue) tai tuottajan (Harjun terveys) tietoon myöskään yhteydenottojen, muistutusten tai kanteluiden muodossa. Hyvinvointialue kehottaakin kuntalaisia tai viranhaltijoita olemaan yhteydessä suoraan palveluntuottajaan tai tarvittaessa hyvinvointialueeseen, jos tällaista esiintyy. Näin voimme parhaiten selvittää ongelman ja tarvittaessa parantaa toimintakäytäntöjä.

Kunnan kannanoton mukaan hyvinvointialueen [www-sivuilla](http://www.sivuilla) on kattavasti tietoa tarjolla, mutta se on vaikeasti löydettävissä. Kunta esittää sivujen kehittämistä niin, että hyvinvointialueen sivuille tulisi selkeät kuntakohtaiset näkymät, josta löytyisi kaikki olennainen kunnan alueen palveluihin liittyvä tärkeä tieto. Kehitämme hyvinvointialueen [www-sivuja](http://www.sivuilla) jatkuvasti tavoitteenamme saattaa tieto mahdollisimman helposti löydettävään ja hyödynnettävään ajantasaiseen muotoon. Hyvinvointialueen [www-sivuilla](http://www.sivuilla) (pajatsote.fi) on jo nyt keskeisimmistä palveluista kuntakohtaiset tietolehdet, esim. otsikon "sosiaali- ja terveyskeskukset" alta löytyvät mm. aukioloajat ja yhteystiedot Hartolan sote-keskuksen palveluihin. Sivulle on tällä hetkelläkin linkki Hartolan kunnan [www-sivuilta](http://www.sivuilla).

Kiitämme Hartolan kuntaa saadusta palautteesta. Päijät-Hämeen hyvinvointialue haluaa jatkossakin tarjota mahdollisimman laadukkaita ja vaikuttavia palveluita Hartolan kunnan asukkaille yhdessä kunnan ja kuntalaisten kanssa.

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä kilpailutti syksyllä 2022 rintasyövän seulontatutkimukset (mammografiat). Kilpailutuksen voittaneen Terveystalo Oy:n kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti seulontamammografiat koko hyvinvointialueen osalta keskitetään Terveystalon Lahden kuvantamisyksikköön.

Petteri Jyrkinen
Hallintoylilääkäri

Tuomo Nieminen
Toimialajohtaja
Terveys- ja sairaanhoitopalvelut